

Een ode aan het Friese paard

Vreemd-vertrouwd, zo hoopt architect Haiko Meijer dat deze woning in Offingawier overkomt. Het zwarte hout refereert aan traditionele bouw, de kloeke en asymmetrische vorm geeft daar een moderne twist aan. „Dit is ons eerste erkerhuis.”

1 Een kavel aan de hoofdweg van een pittoresk dorp, met achter weids uitzicht en een buurwoning er pal naast. „Dat vraagt werken met fluwelen handschoenen”, zegt Haiko Meijer van architectenbureau ONIX NL in Groningen. Precisiewerk dat zich beweegt tussen open en dicht, tussen groot en klein. Dat leverde een „kloek gebouwtje” op, met een straatgevel van pakweg twee bij drie meter. „Net een tuinkast.” Maar je ervaart tegelijkertijd ook de grotere maat erachter: het oplopende dak, de zuidgevel die uitwaaiert door verspringingen - schoepen als het ware - met smalle ramen gericht op de straatkant. „Zo kijk je van binnen overhoeks naar het dorp.” Door de naar de straat taps toelopende vorm hebben passanten niet een gevoel van ‘beng, een breed front en je ziet niks meer’ maar ervaren ze ruimte; ze zien langs de gevels nog een glimp van het open veld. „En het is een spannend open-en-dichtspel: als je aan komt rijden, zie je een gesloten gevel; als je er bent, kijk je dwars door het huis heen.”

3 De zuidgevel maakt ver naar achteren nog een knik en loopt dan schuin toe op de achtergevel, die westwaarts uitzicht biedt op de velden. Hier kwam een groot vierkant raam zonder dat de privacy geschaad wordt. In het schuin ernaartoe lopende deel nog een paar ‘schoepen’, als afronding van de uitbuikende zuidgevel. Deze rijkdom aan vloer-tot-plafond-erkers in de gevel-buik bieden vanuit de woonkamer zowel uitzicht op de kerk als over de polder. Al is het de zuidgevel, ingrijpende zonwering is niet nodig want op een paar heel smalle stroken na zijn alle ramen gericht op óf het westen óf het oosten. Je kijkt bijna overal ‘overhoeks’ naar buiten. „Dit is dus een echt erkerhuis. Ons eerste. We zijn al 23 jaar bezig en doen nog steeds nieuwe ontdekkingen. In dit geval dat zo’n erkervorm voor gevoelige locaties als deze een interessante vorm is die oplossingen biedt voor het dilemma privacy versus uitzicht. Daar we vast nog vaker wat mee doen.”

4 De noordgevel heeft weer een heel ander en eigen karakter. Hier weliswaar dezelfde donkere hoofdkleur maar nu uitgevoerd in baksteen. En het is de enige zijde zonder verscholen dakgoot achter een zinken lijst. De vensters zijn smalle, lange verticale stroken - voor privacy van de bewoners en de burens, van wie de ramen op deze gevel uitzien. De formele entree is in een portiek van naturelkleurig hout, met links een deur naar de berging, rechts een voordeur naar de hal waar je helemaal tot aan de nok omhoog kunt kijken en in het midden een spiekraam vanuit de keuken. Aan deze koelste zijde van de woning kunnen veel ramen open, hier zijn de slaapkamers gesitueerd. „Deze asymmetrische vormen en materialen geven steeds andere kleurgradiënten en textuur. Je ziet het op elke plek anders reageren op licht en zon. Net een liggend zwart paard. Daarom noemen we dit huis Ode aan het Friese paard. Net als de vijf villa’s die we eerder bouwden in Zuidhorn.”